

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

11. Herculis apotheosis seu translatia in cœlum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

conatus esset, iictus clavâ fidem pastorum nequidquam invocans, morte occubuit.

Ubi nota 1. Cacum fuisse latronem, crudelitatis suæ monumenta in terrem & ostentationem ad fores speluncæ affixisse:

----- Foribusque affixa superbis

Ora virum tristi pendebant pallida tabo.

Deinde augebat ejus terrorem, quia

Huic monstro Vulcanus erat pater, illius atris

Ore vomens ignes, magna se mole ferebat.

Scilicet Vulcani incendia in pectus filii migraverant: exibant de ejus fauibus fumus & flammæ. Quis sustineret cum hoc portento congrexi, nisi Hercules, hoc est, vir fortis, periculis, tanquam fatuis & ab opinione vulgi haustis ignibus non absterrendus? Patris ignes vomit filius, ut agnoscas parentum vitia in liberos transfundi. 3. Cacus aversis trahendo vestigiis boves, crimen occultare non potuit. Nil fraus, nil dolus juvit; bos clausa prodidit factum & furtum: adeò nec ipsæ speluncæ tenebrae crimen tegere potuere. Quid, quod disjecto per Herculem tetricimo antro, mille aliae rapinae & impietates patuere,

Panditur extemplo foribus Domus atra revulsis,

Abstractaque boves; abjurataque rapinæ

Cœlo ostenduntur.

Lento in vindictam gradu fertur Deus, sed certo; ea quoque scrutatur, quæ inaccessa putabantur, uti spelunca Caci

----- vasto submota recessu.

Boves in specu mugientes mihi revocant in memoriam bovem S. Medardo Episcopo Noviomensi à fure subductum, cuius animalis collo appendulam nolam identidem sonantem neque gramine neque stramine obstruere, neque in intima cistarum abditam ulla ratione mutam efficere potuit abactor. De quo plura Surius 8. Junii. Zehenter in verme conscientia lib. I. c. I. §. I. En Symbolum reæ Conscientiæ.

XI. (p) Herculis apotheosin pulchrè describit Ovidius:

Interea quodcumque fuit populabile flammæ

Mulciber abstulerat: nec cognoscenda remansit

Herculis effigies; nec quidquam ab imagine ductum

Matris habet: tantumque Jovis vestigia servat.

Usque novus serpens, posita cum pelle senecta

Luxuriare solet; squamaque nitere recenti;

OO 3

Sic

(p) *Herculis apotheosis.*

Sic ubi mortales Tirynthius exuit artus,
Parte sui meliore viget, majorque videri
Cæpit, & augusta fieri gravitate verendus.
Quem pater omnipotens, inter cava nubila raptum
Quadrijugo curru radiantibus intulit astris.

Ad propositum Horatius lib. 3. Od. 3.

Justum & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis Tyranni.
Mente quatit solidam.
Hac arte Pollux, & vagus Hercules:
Innixus, aves attigit igneas:
Quos inter Augustus recumbens
Purpureo bibt ore nectar.

His artibus, id est virtutibus, justitia scilicet & propositi constan-
tia, Heroës veteres Deorum mensis accubuerunt. Tyrannus ferox erat
Eurystheus, qui virtutem Herculis exercuit, & ad ingentia præmia pro-
vexit. *Vagus* hic dicitur, ob multa maria, & longinquas terras pera-
gratas. Laudat hæc Seneca in Herc. Oetæo.

Nunquam stygias fertur ad umbras
Inclita virtus. Vivite fortes!
Nec Lethæos sæva per amnes
Vos fata trahent: sed cum summas
Exiget horas consumpta dies,
Iter ad superos gloria pandet.

X I. (q) Juvat hic apponere elegantem comparationem inter
Herculem & Samsonem, ut magis atque magis appareat, quod non se-
mel ostendimus. Poëtarum commenta non esse tam cassa & inania, ut
tanquam ex paleis nihil melioris doctrinæ excuti vel extundi possit. Nam
altior sœpe veritas, & quidem sacra, sub his umbris latet. Audiamus
virum excellentis doctrinæ de utroque heroum istorum differentem.
Hercules fertur, inquit P. Georgius Stengelius tomo 2. de Judiciis div.
c. 50. n. 12. in prima jam ætate adeò fuisse robustus, ut vel in cunis
duos angues, arctato gutture eliserit. De Samsone scribitur: *Crevit*
puer, & benedixit ei Dominus, et ipse Spiritus Domini esse cum eo. Ju-
dic. 13. Quia scilicet heroica animi & corporis fortitudine eum do-
navit. 2. Hercules fingitur adamantinas inferorum portas effregisse, ut
inde

(q) Comparatio Samsonis & Herculis.